

อาเซียน ถ่ายเหลวจากเชื้อโนโรไวรัส

ระยนี้มีเด็กจำนวนมากป่วยด้วยอาการอาเซียน ท้องเสีย มีไข้ และบางรายมีภาวะขาดน้ำร่วมด้วย พบว่ามีกระบาดของเชื้อโนโรไวรัส

(Noro virus) ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดอาการดังกล่าว เชื้อไวรัสที่ทำให้เกิดอาการไข้ ท้องเสียและอาเซียนที่พบได้บ่อย ได้แก่ โรตาไวรัส (Rota virus), โนโรไวรัส (Noro virus), อะดีโนไวรัส (Adeno virus), และ แอสโตรไวรัส (Astro virus) ปัจจุบันเนื่องจากการใช้ วัคซีน ป้องกันไวรัสโรตา กันอย่างแพร่หลาย ทำให้อุบัติการณ์การเกิดการติดเชื้อไวรัสโรตาลดลงอย่างมากโดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่พบการติดเชื้อโนโรไวรัสมากขึ้น เชื้อโนโรไวรัส เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะลำไส้อักเสบเป็นอันดับสอง รองจากเชื้อไวรัสโรตา

มารู้จักกับเชื้อโนโรไวรัส

โนโรไวรัสเป็นไวรัสที่รู้จักกันมานาน เดิมชื่อ Norwalk virus ต่อมาเปลี่ยนเป็นชื่อเป็น Noro ไวรัสนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรค ท้องเสียระบาดได้บ่อยๆ เคยมีกระบาดในสถานเลี้ยงเด็ก โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยว และบนเรือสำราญ โดยไวรัสเพียง 1-10 ตัว ก็สามารถก่อให้เกิดโรคได้ ปริมาณไวรัสที่ถูกขับ ออกทางอุจจาระพบได้มากถึง 107 ตัวต่ออุจจาระ 1 กรัม โนโรไวรัสสามารถก่อโรคได้ทุกวัย ทั้งเด็กและผู้ใหญ่

อาการแสดง

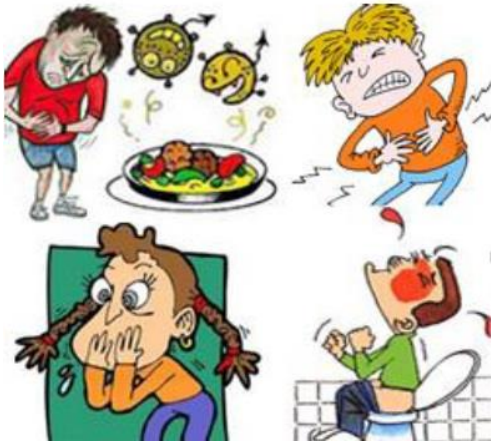
ผู้ป่วยที่ได้รับเชื้อโนโรไวรัสอาจมีอาการเพียงเล็กน้อย หรือมีอาการอาเซียน ถ่ายเหลว มากจนมีภาวะขาดน้ำ อาการที่พบได้แก่ อาการเด่นคือคลื่นไส้ อาเจียน ค่อนข้างรุนแรง มีอาการถ่ายเหลวเป็นน้ำ ปวดท้อง มักมีไข้ต่ำๆร่วมด้วย แต่บางรายอาจมีไข้สูง 38-39 องศาเซลเซียสได้ มีอาการปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยตัว บางรายที่มีอาเซียน ถ่ายเหลวเป็นน้ำมากมักมีภาวะขาดน้ำ อาจมีอาการกระสับกระส่าย เพลียมาก ปัสสาวะน้อยลง ซีพจร เบาเร็ว และมีความดันโลหิตต่ำได้ เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ หรือผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องอาจมีอาการรุนแรง โดยทั่วไป อาการต่างๆจะดีขึ้น ภายใน 1-3 วัน

ระยะฟักตัว

ระยะฟักตัว 10-50 ชั่วโมง เฉลี่ย 24-48 ชั่วโมง หลังได้รับเชื้อ

การติดต่อ

1. กินอาหาร หรือน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อ
2. ติดต่อกับคนสู่คน โดยเชื้อแพร่กระจายได้ทางเครื่องใช้ของ ผู้ป่วย หรือของเล่นต่างๆ และติดไปกับมือหรือร่างกายของผู้ที่สัมผัสอุจจาระของผู้ป่วย แล้วเช็ดดังกล่าวเข้าไปทางปาก ดังนั้น การติดต่อก็เกิดได้โดยง่ายมากระหว่างสมาชิกครอบครัวเดียวกัน หรือเด็กที่อยู่ในโรงเรียนหรือสถานเลี้ยงเด็ก

เชื้อโนโรไวรัสอยู่ในอุจจาระได้นานมากกว่า 2 สัปดาห์หลังจากที่ผู้ป่วยอาการดีขึ้นแล้ว ผู้ติดเชื้อบางรายอาจจะไม่แสดงอาการแต่จะขับเชื้อออกมากับอุจจาระ จึงเป็นแหล่งแพร่กระจายเชื้อสู่คนอื่น ๆ ต่อไปได้

การวินิจฉัย

ส่งตรวจหาเชื้อโนโรไวรัสจากอุจจาระโดยใช้การส่งตรวจพิเศษ แต่ยังไม่สามารถทำได้ทุกโรงพยาบาล ในอดีตเนื่องจากการตรวจยุ่งยากและไม่แพร่หลาย จึงทำให้ไม่ได้รับการวินิจฉัย ปัจจุบันมีการพัฒนาเป็นชุดตรวจทำให้ตรวจได้ง่ายขึ้น จึงมีการส่งตรวจหาเชื้อโนโรไวรัสมากขึ้น

การรักษา

ไม่มียารักษาจำเพาะ และโรคนี้สามารถหายได้เอง การรักษาหลักคือรักษาตามอาการ และการรักษาภาวะขาดน้ำ หรือการป้องกันไม่ให้เกิดการขาดน้ำในรายที่ยังไม่มีภาวะขาดน้ำ ในรายที่อาการไม่รุนแรง ก็ให้ค่อยๆ จิบสารละลายเกลือแร่หรือเรียกว่า โอ อาร์ เอส (ORS) รับประทานอาหารอ่อนย่อยง่าย และรักษาตามอาการ เช่น ให้น้ำแก้อาเจียน ยาลดไข้ เป็นต้น ในรายที่มีภาวะขาดน้ำมาก มีอาเจียน ปวดท้อง ถ่ายตลอดและไม่สามารดื่มน้ำเกลือแร่ได้ ซึ่งอาจเกิดอันตรายจากการขาดน้ำรุนแรง ทำให้เกิดช็อก ความดันโลหิตต่ำ จำเป็นต้องไปพบแพทย์ แพทย์จะพิจารณาให้เข้ารับการรักษาตัวใน ร.พ. เพื่อให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ และติดตามดูอาการอย่างใกล้ชิดต่อไป

การป้องกัน

ปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกันโนโรไวรัส การป้องกันคือการดูแลสุขอนามัย ล้างมือด้วยสบู่ หรือถูมือด้วยแอลกอฮอล์ ก่อนการปรุงอาหาร ก่อนรับประทานอาหาร หลังเข้าห้องน้ำและหลังสัมผัสผู้ป่วยทุกครั้ง ปรุงอาหารให้สุกก่อนรับประทานทุกครั้ง ควรใช้ความร้อน 100 องศาเซลเซียส ขึ้นไปจึงจะทำลายเชื้อโนโรไวรัสได้

“ กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ.” สามารถป้องกันโนโรไวรัสได้

พญ. ระรอง เจริญเมือง

กุมารแพทย์โรคทางเดินอาหารและตับในเด็ก